

- În pofida provocărilor regionale, economia Moldovei a evoluat bine pe parcursul anului 2014.
- Prognozăm o încetinire a creșterii economice, reflectând condițiile de finanțare și cerere externă nefavorabile.
- Sunt necesare reforme structurale profunde pentru îmbunătățirea competitivității și a perspectivelor de creștere.

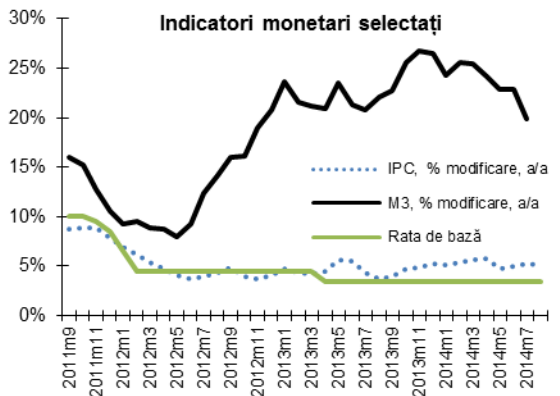
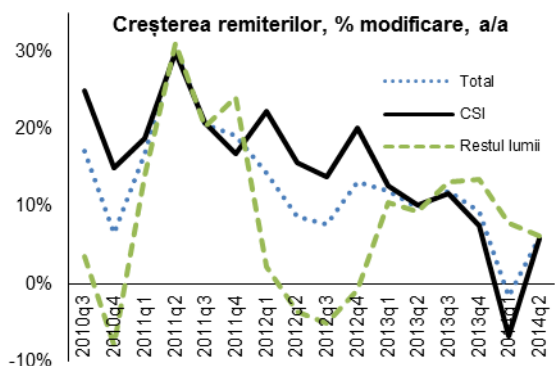
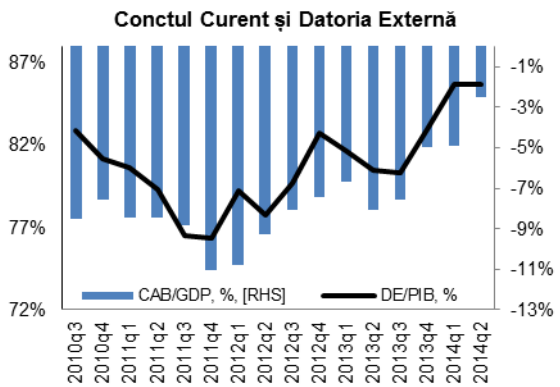
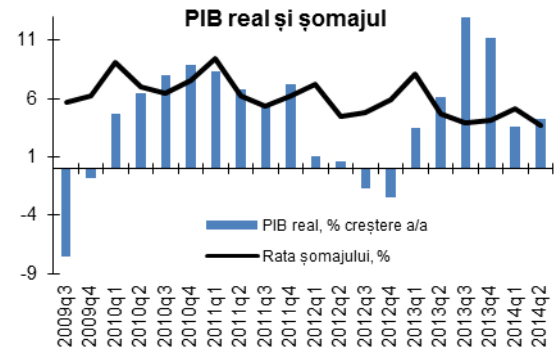
Evoluțiile economice recente

În prima jumătate a anului 2014, economia Moldovei a crescut cu 3.9%. După o creștere de două cifre de la sfârșitul anului 2013, determinată de redresarea sectorului agricol, creșterea reală a PIB a încetinit în 2014. Investițiile fixe (+8%) și exporturile (+6.7%) au constituit factorii principali de creștere pe partea de cheltuieli, în timp ce consumul a stagnat la 0,9%. Întrucât importurile reale s-au diminuat marginal, contribuția exporturilor nete la creștere s-a ridicat la 3,2 p.p. din PIB. Reducerea variației stocurilor cu 2,2 p.p. din creșterea PIB a contribuit negativ la creșterea economică.

Inflația s-a menținut în limitele țintei stabilite de Banca Națională a Moldovei (BNM). Către finele lunii august prețurile de consum au crescut cu 5.1%. Ca rezultat inflația s-a menținut în limitele țintei stabilite de 5 +/-1.5% timp de doi ani și jumătate. Pe de o parte, creșterea latentă a consumului, recolta bună a produselor agricole și restricțiile impuse de Rusia față de importul produselor agroalimentare din Moldova (iulie-august) au sporit presiunile dezinflaționiste. Pe de altă parte, continua politică monetară lejer stimulativă (rata de bază a dobânzii este de 3,5% și creșterea creditării sectorului privat este de 19.6%, la sfârșit de august) și deprecierea monedei naționale față de dolarul SUA și euro au contracarat presiunile de reducere a prețurilor.

În pofida condițiilor regionale nefavorabile cauzate de criza din Ucraina, poziția externă a rămas puternică. Deprecierea leului a redus deficitul comercial. Adicional, redresarea remiterilor din Rusia în trimestrul II a dus la reducerea deficitului contului curent la 4.1% din PIB, în prima jumătate a anului 2014 (comparativ cu 9,7% din PIB în 2013). În același timp, riscurile regionale sporite și deficiențele structurale interne au dus la diminuarea intrărilor în contul financiar. În special, ISD s-au cifrat la doar 1.9% din PIB în primul semestru al anului. Deși rezervele valutare au scăzut cu 4,4% în ianuarie-septembrie 2014, acestea acoperă aproximativ 5 luni de importuri.

Guvernul a menținut disciplina fiscală în perioada ianuarie-august a anului 2014 datorită cheltuielilor mai mici comparativ cu cele bugetate. Veniturile la buget au crescut cu 18,5%, în timp ce creșterea cheltuielilor a fost mai modestă, de 13,7%, întrucât cheltuielile capitale au fost sub nivelurile bugetate. Prin urmare, deficitul fiscal a constituit doar 0,5 din PIB. Între timp, conform modificărilor la legea bugetului (din iulie), cheltuielile recurente în 2014 au crescut cu aproximativ 0,6% din PIB și vor fi finanțate din contul veniturilor din licențe în domeniul telecomunicațiilor.

Perspective pe termen mediu

Menținem prognoza de creștere pentru 2014 din aprilie nemodificată, dar revizuim prognoza pentru 2015-16 în sensul descreșterii. După creșterea solidă din prima jumătate a anului 2014, PIB-ul va încetini la 2 % anual, reflectând cererea și mediul de finanțare extern nefavorabil, restricțiile impuse de Rusia față de importul produselor și efectul bazei statistice sporite din cea de a doua jumătate a anului 2012. Am redus prognoza noastră de creștere a PIB la 3% în 2015 și la 3,5% în 2016 ca urmare a activității economice mai slabe a partenerilor comerciali, în special, Rusia și Ucraina. Cu toate acestea, estimăm sporirea creșterii economice comparativ cu 2014, ca urmare a redresării UE, care absoarbe cote sporite a exporturilor Moldovenești. Anticipăm menținerea deficitului contului curent sub mediile istorice. Pe termen mediu, totuși, ca urmare a redresării încrederii consumatorilor și extinderii condițiilor de finanțare, contul curent se va majora moderat. Inflația se va menține în proximitatea țintei stabilite. Anticipăm ca presiunile deflaționiste vor prevala pe termen scurt și mediu ca urmare a activității economice joase, însă necesitatea de ajustare a tarifelor reglementate în 2015 va reduce presiunea dată.

Principalele riscuri ale cadrului macroeconomic derivă din mediul extern, presiunile fiscale și deficiențele sectorului financiar. Politicile macroeconomice prudente caracterizate prin deficite fiscale mici și rate de schimb flexibile determinate de ținta inflației au ajutat Moldova în ultimii ani. Anticipăm că politica monetară va rămâne ancorată în țintirea inflației. Recent, flexibilitatea ratei de schimb a contribuit la amortizarea șocurilor externe și la menținerea contribuției pozitive a exporturilor nete la creșterea economică. În perspectivă, există posibilitatea descreșterii mai accentuate a principalilor parteneri comerciali, în special vecinii din est, astfel menținerea regimului actual ar reduce din vulnerabilitate. Angajamentele mai mari referitoare la cheltuielile recurente, introduse în 2014, ar putea fi o provocare pentru finanțele publice pe termen mediu. Presupunem că nu vor fi introduse majorări ad-hoc adiționale și deficitul bugetar va rămâne sub 3% din PIB pe perioada prognozată. Soliditatea și transparența sectorului financiar rămâne principala provocare politică internă. Eșecul de a aborda calitatea creditării, lichidității și suficienței capitalului în unele bănci vor menține riscurile macro-financiare la un nivel ridicat.

Reformele structurale profunde în toate sectoarele economiei sunt esențiale pentru îmbunătățirea competitivității exporturilor. Creșterea considerabilă a exporturilor este critică pentru creșterea economică și reducerea sărăciei. Acordul privind ZLSAC cu UE oferă noi oportunități de a beneficia de deschidere și integrare mai profundă în economia globală. Totodată, **Subiectul Special** din această ediție **Performanța Comerțului** se concentrează asupra rezultatelor recente ale Moldovei a exporturilor. Exporturile de mărfuri au crescut substanțial pe parcursul ultimului deceniu devenind mai diversificate și mai sofisticate, dar Moldova înregistrează rezultate slabe la găsirea de piețe noi, produse noi și la sustenabilitatea exporturilor. Aceasta fortifică necesitatea de continuare a reformelor structurale pentru îmbunătățirea standardelor de viață ale cetățenilor Republicii Moldova.

Tabelul 1: Principalii indicatori macroeconomici

	2009	2010	2011	2012	2013F	2014F	2015F	2016F	2017F
PIB nominal, <i>miliarde MDL</i>	60.4	71.9	82.3	87.8	99.9	107.9	116.6	126.7	139.7
PIB real, <i>% creștere</i>	-6.0	7.1	6.8	-0.8	8.9	2.0	3.0	3.5	5.0
Consum, <i>% creștere</i>	-0.9	9.2	9.4	0.9	5.2	1.1	2.8	3.2	5.0
Investiții Fixe Brute, <i>% creștere</i>	-30.9	17.2	13.0	0.4	3.3	7.2	5.9	6.2	6.3
Exporturi, <i>% creștere</i>	-12.1	13.7	27.4	2.3	10.7	3.0	3.4	5.0	6.8
Importuri, <i>% creștere</i>	-23.6	14.3	19.7	2.5	5.5	0.6	3.8	4.7	6.4
Deflator PIB, <i>% creștere</i>	2.2	11.3	7.2	7.6	4.5	5.5	4.9	5.0	5.0
IPC, <i>% mediu</i>	0.0	7.4	7.6	4.6	4.6	4.9	4.7	5.0	5.0
Balanța contului curent, <i>% PIB</i>	-8.2	-7.7	-11.3	-6.8	-5.0	-4.0	-4.1	-4.3	-4.6
Remiteri, <i>% creștere, USD</i>	-36.2	13.2	21.7	10.7	10.7	4.0	3.0	3.5	4.0
Termeni comerciali (ToT), <i>% creștere</i>	0.1	0.0	-1.4	-0.6	-1.0	-0.8	-0.2	0.2	-0.3
Venituri bugetare, <i>% PIB</i>	38.9	38.3	36.6	38.0	37.0	38.5	38.6	37.7	37.3
Cheltuieli bugetare, <i>% PIB</i>	45.3	40.8	39.0	40.1	38.7	41.0	41.6	40.2	39.5
Deficitul bugetar, <i>% PIB</i>	-6.3	-2.5	-2.4	-2.1	-1.8	-2.5	-3.0	-2.5	-2.2
Datoria externă, <i>% PIB</i>	79.6	81.0	76.4	82.6	83.8	85.9	84.6	81.3	79.6
Datoria publică și public garantată, <i>% PIB</i>	29.0	31.9	30.3	33.2	32.5	33.2	33.9	33.9	32.8

Sursa: Autoritățile Moldovei, Estimările BM

Informații de contact: [Ruslan Piontkivsky](mailto:Ruslan.Piontkivsky@worldbank.org), [Marcel Chistruga](mailto:Marcel.Chistruga@worldbank.org) (mchistruga@worldbank.org)

(+373) 22 200706 www.worldbank.org/moldova